

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) สำนักบริหารจัดการงาน Neue และอุทกภัยฯ โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๓๖๐
ที่ KM สนอ ๓๗/๓ ๑๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขคุณภาพการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑

เรียน ผอ.ส่วน ผอช.ภาค ทน.๑-๙บอ. และหัวหน้าฝ่ายต่างๆ

ตามหนังสือส่วนพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด่วนที่สุด ที่ สบค ๐๖/๔๑๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ขอให้สำนัก/กอง ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของสำนัก/กอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) สนอ. ได้จัดส่งข้อมูลไปยังส่วนพัฒนาทรัพยากรบุคคลแล้ว ซึ่งคณะกรรมการจัดการความรู้ กรมชลประทาน ได้ตรวจสอบแล้ว พบร่วมกับคู่มือของ สนอ. บางคู่มือยังมีรูปแบบเนื้อหา ไม่ครบถ้วนตามที่กรมกำหนด นั้น

คณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) ขอให้ท่านหรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขคุณภาพดังกล่าว รายละเอียดตามเอกสารแนน โดยส่งข้อมูลที่ถูกต้องในรูปแบบ PDF ทาง E-mail : kmteamrid@gmail.com ภายในวันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้ นางสาวมนธิรา ดวงสิทธิ์ เจ้าหน้าที่งานธุรการปฏิบัติงาน โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๓๖๐ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายประยูร เย็นใจ)

ประธานคณะทำงาน (KM Team)

แบบรายงานดำเนินการแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) ปี ๒๕๖๑

ลำดับ	ชื่อคู่มือ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อแก้ไข
๑	คู่มือการจัดทำโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง	จน.๑ บอ.	ไม่มี workflow (ดูได้ในคู่มือการจัดทำคู่มือ)
๒	คู่มือขั้นตอนการกำจัดวัชพืชที่กีดขวางทางน้ำในคลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำ กรณีเมืองร้อนเรียน	จน.๒ บอ.	work flow ไม่ถูกต้อง (ดูได้ในคู่มือการจัดทำคู่มือ)
๓	คู่มือการติดตามสถานการณ์น้ำ	สพ.บอ.	ถูกต้อง กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes,no เท่านั้น อาจเลือกความที่ท่านระบุไว้ได้
๔	คู่มือการใช้แบบจำลอง HEC-HMS	สพ.บอ.	กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes,no เท่านั้น
๕	คู่มือการจัดทำคุณลักษณะทางกายภาพของลุ่มน้ำ	สพ.บอ.	ถูกต้อง กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes,no เท่านั้น อาจเลือกความที่ท่านระบุไว้ได้
๖	คู่มือการจัดทำรายงานสถิติอุทกวิทยาประจำปี (Yearbook)	สพ.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจใช้ yes,no เท่านั้น work flow ที่ ๓ / ๑๔ เป็นกระบวนการสืบสุดทั้ง ๒ หรือไม่ ถ้าไม่ต้องแก้ไข
๗	คู่มือการตรวจคุณภาพน้ำ	สพ.บอ.	work flow กระบวนการสอบเท็จเครื่องมือ ไม่สอดคล้องกับในกระบวนการข้อที่ ๕ ที่ใช้รูปร่างไม่เหมือนกัน - หากเป็นกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้สัญลักษณ์ yes,no เท่านั้น
๘	คู่มือการจัดทำรายงานคุณภาพน้ำรายวัน	ตค.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ work flow ต้องใช้ yes,no เท่านั้น
๙	คู่มือการจัดทำรายงานคุณภาพน้ำด้านความเค็มรายสัปดาห์	ตค.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ work flow ต้องใช้ yes,no เท่านั้น
๑๐	คู่มือการจัดทำรายงานคุณภาพน้ำรายเดือน	ตค.บอ.	ยังไม่มีลายเซ็นของผู้ตรวจสอบกลั่นกรอง กระบวนการตัดสินใจ work flow ต้องใช้ yes,no เท่านั้น
๑๑	คู่มือการใช้งานเครื่องมือสำรวจทางอุทกวิทยา	มอ.บอ.	ไม่มีหมวดหมู่ - กระบวนการตัดสินใจ ไม่มี yes,no
๑๒	คู่มือการใช้งานเครื่องมือสำรวจทางอุตุ-อุทกวิทยา	มอ.บอ.	ไม่มีหมวดหมู่ - กระบวนการตัดสินใจ ไม่มี yes,no - รูปแบบ work flow ยังไม่ถูกต้องทั้งหมด
๑๓	คู่มือการบำรุงรักษาระบบโทรมาตรขนาดเล็ก	มอ.บอ.	ไม่มีหมวดหมู่ - กระบวนการตัดสินใจ ใน work flow ต้องใช้ yes,no เท่านั้น
๑๔	คู่มือการใช้งานระบบโทรมาตรลุ่มน้ำต่างๆ และแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	ตน.บอ.	ยังไม่มี work flow สามารถศึกษาได้ที่คู่มือ การจัดทำคู่มือ
๑๕	คู่มือการบำรุงรักษาโทรมาตรลุ่มน้ำต่างๆ	ตน.บอ.	ยังไม่มี work flow สามารถศึกษาได้ที่คู่มือ การจัดทำคู่มือ

แบบรายงานดำเนินการแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) ปี ๒๕๖๑

ลำดับ	ชื่อคู่มือ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อแก้ไข
๑๖	ตารางสรุปปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั้งประเทศ	บน.บอ.	กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes/no เท่านั้น
๑๗	คู่มือตารางสรุปปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั้งประเทศ	บน.บอ.	กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes/no เท่านั้น
๑๘	คู่มือการจัดเก็บข้อมูลและสถิติการปรับปรุงบำรุงรักษา	ปค.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้ yes/no เท่านั้น
๑๙	คู่มือการพิจารณาซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารห้องงานโครงการคลประทาน ประเภทฝ่ายและประตูระบายน้ำ	ปค.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้ yes/no เท่านั้น
๒๐	คู่มือการขอใช้ที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐประภาก่อนที่กรมคลประทานใช้ประโยชน์	กช.บอ.	กระบวนการทั่วไปใน work flow ที่ไม่ใช่กระบวนการตัดสินใจ ไม่ต้องใส่ yes
๒๑	คู่มือการจัดทำประโยชน์ (การจัดให้เข้า) ที่ราชพัสดุ	กช.บอ.	กระบวนการทั่วไปใน work flow ที่ไม่ใช่กระบวนการตัดสินใจ ไม่ต้องใส่ yes
๒๒	คู่มือการขออนุญาตรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ	กช.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้ yes/no
๒๓	คู่มือการจัดทำแผนงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเอกสารประกอบคำชี้แจงงบประมาณ งานซ่อมแซม ปรับปรุงเพื่อนและอาคารประกอบ	วศ.บอ.	ถูกต้อง กระบวนการตัดสินใจใน work flow ใช้ yes/no เท่านั้น อาจจำเป็นต้องมีข้อความที่ท่านระบุไว้ได้
๒๔	คู่มือการประเมินสภาพเขื่อนโดยวิธีดัชนีสภาพ	วศ.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ work flow ต้องใช้ yes/no เท่านั้น
๒๕	คู่มือการคัดเลือกโครงการเพื่อซ่อมแซม ปรับปรุง และพัฒนาเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน	วต.บอ.	Work Flow หากกระบวนการตัดสินใจ โปรดใช้เพียง "Yes" หรือ "No" เท่านั้น
๒๖	คู่มือวิธีการสำรวจ (Survey Method)	สน.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้ yes/no เท่านั้น
๒๗	คู่มือสถิติการใช้น้ำ斛ประทาน	สน.บอ.	work flow ในกระบวนการตัดสินใจ จะต้องใช้ yes/no เท่านั้น
๒๘	คู่มือการปฏิบัติงานธุรการของศูนย์อุทกวิทยา斛ประทาน	บท.อช.	work flow ที่ไม่มีกระบวนการตัดสินใจไม่ต้องใส่สีเหลี่ยมบนมีปีกปุ่น , หน้า ๓๑ ใส่ Yes/No ผิดตำแหน่ง
๒๙	คู่มือด้านการขอรับเงินช่วยพิเศษ	บท.อช.	work flow ใช่/ไม่ใช่ ให้ใส่ Yes/No , work flow มี ๖ ขั้นตอน แต่ตารางขั้นตอนการปฏิบัติงาน และ ตารางติดตามประเมินผลมี ๕ ขั้นตอน , หน้า ๗ ขั้นตอนสุดท้ายเป็นวงรี ขั้นตอนก่อนสุดท้ายเป็นสี่เหลี่ยม
๓๐	คู่มือหลักการวางแผนข่ายสถานีสำรวจอุทกวิทยา	วป.อช.	work flow คำว่าอนุญาต/ไม่อนุญาต ควรเปลี่ยนเป็น Yes/No , ระบบติดตามประเมินผลควรใส่ทุกกระบวนการที่มีใน work flow

แบบรายงานดำเนินการแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) ปี ๒๕๖๑

ลำดับ	ชื่อคู่มือ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อแก้ไข
๓๑	คู่มือการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำเพื่อการเตือนภัยและการบริหารจัดการน้ำเบื้องต้น	ตว.อช.	work flow อนุญาต/ไม่อนุญาต ควรใส่ Yes/No ,ระบบติดตามประเมินผลควรใส่ทุกระบวนการที่มีใน work flow
๓๒	คู่มือการตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก	บร.บอ.	ถูกต้อง
๓๓	คู่มือการเขียนรูปเล่มรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์	วน.บอ.	ถูกต้อง
๓๔	คู่มือการหาปริมาณการใช้น้ำของข้าวโดยใช้ถังวัดปริมาณการใช้น้ำของข้าว (Rice Lysimeter)	วน..บอ.	ถูกต้อง
๓๕	คู่มือการจัดทำรายงานควบคุมภายในสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	ตป.บอ.	ถูกต้อง
๓๖	คู่มือการจัดทำชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)	พบ.บอ.	ถูกต้อง
๓๗	คู่มือการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	พบ.บอ.	ถูกต้อง
๓๘	คู่มือการจัดทำรายงานการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยกับพื้นที่รับน้ำฝนใน ๒๕ ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย	วอ.บอ.	ถูกต้อง
๓๙	คู่มือการจัดทำแผนงานและประมาณการเพื่อเสนอของบประมาณของสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	วศ.บอ.	ถูกต้อง
๔๐	คู่มือการจัดทำรายงานคุณภาพน้ำตามแผน	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๔๑	คู่มือการใช้งานฐานข้อมูลคุณภาพน้ำตามมาตรฐาน	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๔๒	คู่มือการสอบเทียบเครื่องมือตรวจคุณภาพน้ำ	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๔๓	คู่มือการจัดทำรายงานคุณภาพน้ำรายปี	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๔๔	คู่มือการใช้งานฐานข้อมูลคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๔๕	คู่มือการพิจารณาโครงการข่ายการสำรวจข้อมูลทางอุทกวิทยา	สพ.บอ.	ถูกต้อง
๔๖	คู่มือการตรวจสอบข้อมูลด้านอุตฯ-อุทกวิทยา	สพ.บอ.	ถูกต้อง

แบบรายงานดำเนินการแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) ปี ๒๕๖๐

ลำดับ	ชื่อคู่มือ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อแก้ไข
๑	คู่มือการจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำและการเพาะปลูกพืช ฤดูแล้งในเขตชลประทาน	จน.๑ บอ.	ขาดหมวดหมู่ ขาดกรรมการกลั่นกรอง - กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๒	คู่มือการจัดทำ Rating Curve	สพ.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๓	คู่มือการใช้แบบจำลอง ANNs	สพ.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๔	คู่มือการศึกษาปริมาณตากฝนแขนงลายเดือนรายปีในลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๕	คู่มือการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตากฝนแขนงลายกับพื้นที่ลุ่มน้ำใน ๒๕ ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๖	คู่มือปฏิบัติงานการประเมินตากฝนท้องน้ำในลุ่มน้ำต่างๆ ของประเทศไทย	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๗	คู่มือการศึกษาปริมาณการสะสมตากฝนที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณความชุกของอ่างเก็บน้ำ	ตค.บอ.	ถูกต้อง
๘	คู่มือการใช้งานระบบโทรมาตรขนาดเล็ก	นอ.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๙	คู่มือการปฏิบัติงาน(Work manual) การขอตั้งงบประมาณ และการบริหารงบประมาณด้านปรับปรุงบำรุงรักษา	ปค.บอ.	ถูกต้อง
๑๐	คู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) การพิจารณางานปรับปรุงโครงการชลประทาน	ปค.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๑๑	คู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) การกำหนดโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา และฝายส่งน้ำและบำรุงรักษา (เพิ่มใหม่)	บห.บอ.	ถูกต้อง
๑๒	คู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษាទลายชุมพล	บห.บอ.	ถูกต้อง
๑๓	คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบหนังสืออนุญาต และหนังสือต่ออายุการอนุญาตเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐประภูมิอื่น	กช.บอ.	ถูกต้อง

แบบรายงานดำเนินการแก้ไขคู่มือการปฏิบัติงาน (Work manual) ปี ๒๕๖๐

ลำดับ	ชื่อคู่มือ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อแก้ไข
๑๔	คู่มือการหาปริมาณการใช้น้ำของพืชโดยใช้ถังวัดปริมาณการใช้น้ำแบบระบายน้ำ (Percolation type Lysimeter)	วน.บอ.	ถูกต้อง
๑๕	คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการย่อยปฏิบัติการส่งน้ำ (ด้านการรายงานผลการเพาะปลูกพืชรายสัปดาห์ด้วยระบบออนไลน์) สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการคลประทาน/สำนักงานชลประทาน/สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา	วน.บอ.	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๑๖	คู่มือการจัดทำเอกสารเผยแพร่วิชาการด้านการใช้น้ำชลประทาน	พน.บอ.	ถูกต้อง
๑๗	คู่มือการจัดทำเอกสารเผยแพร่	พน.บอ.	ถูกต้อง
๑๘	คู่มือการเก็บข้อมูลอุดมวิทยาเกษตร	ทน.๑บอ.	ถูกต้อง
๑๙	คู่มือการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและองค์ประกอบผลผลิตข้าวและพืชไร่	ทน.๒บอ.	ถูกต้อง
๒๐	คู่มือการเก็บตัวอย่างดินและน้ำเพื่อการเกษตร	ทน.๓บอ.	ถูกต้อง
๒๑	คู่มือการติดตั้งถังวัดปริมาณการใช้น้ำของข้าว (Rice Lysimeter)	ทน.๔บอ.	ขาดหมวดหมู่
๒๒	คู่มือการหาค่าความถ่วงจำเพาะปراกภูของดิน (Apparent Specific Gravity : As)	ทน.๕บอ.	ถูกต้อง
๒๓	คู่มือการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและองค์ประกอบผลผลิตไม้ผล	ทน.๖บอ.	ถูกต้อง
๒๔	คู่มือการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและองค์ประกอบผลผลิตของปาล์มน้ำมัน เพื่อใช้ในงานศึกษาการใช้น้ำชลประทาน	ทน.๗บอ.	ถูกต้อง
๒๕	คู่มือวิเคราะห์สถิติด้านการเกษตร	ทน.๘บอ.	ขาดกรรมการกลั่นกรอง - กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๒๖	คู่มือการติดตั้งถังวัดปริมาณการใช้น้ำของพืชแบบระบายน้ำ (Percolation type Lysimeter)	ทน.๙บอ.	ขาดหมวดหมู่ - กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๒๗	คู่มือการสอบเทียบอาคารชลประทาน	ศอช.ภาคร	กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น
๒๘	คู่มือวิเคราะห์ความเสี่ยงของเขื่อนและการประกอบ	วศ.บอ.	ขาดหมวดหมู่ - กระบวนการตัดสินใจ Yes หรือ No เท่านั้น

ตัวอย่างคู่มือที่ถูกต้อง

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ

สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ

สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก

รหัสคู่มือ สบอ/สปบด/๒๕๖๑

หน่วยงานที่จัดทำ

ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ที่ปรึกษา

หัวหน้าฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน

ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๕ เล่ม

เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวดหมู่ จัดสรรน้ำ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา^๑ กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโภสต์

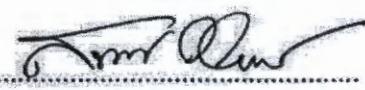
ได้ผ่านการตรวจสอบ กลั่นกรองจากคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองคู่มือการปฏิบัติงาน
ของสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาเรียบร้อยแล้ว จึงถือเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์
สามารถใช้เป็นเอกสารเผยแพร่และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ลงชื่อ .....

(นายสomyot แสงพุ่มพงษ์)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการจัดการความรู้ (CKO)
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ลงชื่อ .....

(นายสมเดช ศรีวิเชียร)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา

ลงชื่อ .....

(นายสมศักดิ์ วิวัฒน์เกษยวรรณ)
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบำรุงรักษาระบบคลประทาน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโภสต์

จัดทำโดย

ชื่อ-สกุล นายสมศักดิ์ วิวิธเกยูรวงศ์

ตำแหน่ง บร.บอ

สังกัด สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ชื่อ-สกุล สถาปัตย์ ธรรมคุณณัพย์

ตำแหน่ง วิศวกรชลประทานชำนาญการ สังกัด สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ชื่อ-สกุล นายทรงฤทธิ์ กงชัย

ตำแหน่ง วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ สังกัด สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ชื่อ-สกุล นายภูริช วงศ์สัมพันธ์

ตำแหน่ง วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ สังกัด สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

ชื่อ-สกุล นายสมคิด กุมประสิทธิ์

ตำแหน่ง นายช่างชลประทานชำนาญงาน สังกัด สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียด/ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ที่อยู่ ๔๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนครัวไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
เบอร์โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๓-๓๑๔๙

คำนำ

คลองส่งน้ำชลประทาน เป็นส่วนที่สำคัญของระบบชลประทาน เพื่อใช้ส่งน้ำให้เกษตรกร ดังนั้น วิธีการปรับปรุงบำรุงรักษาระบบส่งน้ำคลองชลประทานเหล่านี้อย่างถูกวิธี จะทำให้คลองส่งน้ำชลประทาน มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน สามารถส่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่ออกแบบไว้และเพียงพอต่อการใช้น้ำ ของเกษตรกร ดังนั้นการปรับปรุงบำรุงรักษาระบบส่งน้ำคลองชลประทาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

รายงานฉบับนี้ได้ทำการศึกษา วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการส่งน้ำของคลองชลประทาน ก่อนมีการปรับปรุงบำรุงรักษา และหลังจากการปรับปรุงบำรุงรักษา โดยการศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล ด้านการปรับปรุงบำรุงรักษา และลงพื้นที่เพื่อสำรวจสภาพจริงของโครงการชลประทานที่เลือกศึกษา ดังนั้น ผลงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับโครงการชลประทานที่ต้องมีการปรับปรุงบำรุงรักษาระบบส่งน้ำคลอง ชลประทานของกรมชลประทาน

คณะกรรมการ
ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา^{ชลประทาน}
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
กรมชลประทาน

สารบัญ

วัตถุประสงค์	หน้า
ขอบเขต	๑
คำจำกัดความ	๑
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๑
Work Flow	๔
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๕
ระบบติดตามประเมินผล	๖
เอกสารอ้างอิง	๗

**คู่มือการปฏิบัติงาน
การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์**

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำสำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์ ที่มุ่งเน้นให้ทราบถึงความสำคัญในการตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำให้มีความพร้อม สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมและเรียบเรียงหลักการที่ใช้ในการตรวจสอบ วิเคราะห์หาสาเหตุของข้อบกพร่อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่ตรวจพบ และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงบำรุงรักษา

๒. ขอบเขต

- ๒.๑ รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
- ๒.๒ ศึกษาการปรับปรุงระบบ และการจัดการน้ำชลประทาน
- ๒.๓ วิเคราะห์ผลงานศึกษา
- ๒.๔ สรุปผล
- ๒.๕ จัดทำรายงาน

๓. คำจำกัดความ

การปรับปรุงระบบชลประทาน หมายความว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารชลประทานที่ออกแบบ/ก่อสร้างไว้เดิม หรือมีการออกแบบ/ก่อสร้างขึ้นใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบชลประทาน ทั้งการส่งน้ำและการระบายน้ำเป็นสำคัญ

การบำรุงรักษา หมายความว่า เป็นการซ่อมแซม หรือดูแลด้วยส่วนของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ชำรุดเสียหาย ให้มีสภาพดีดังเดิม ตามที่ออกแบบไว้ งานบำรุงรักษาจะแตกต่างจากการปรับปรุง คือ จะดำเนินการแก้ไข-ซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบ

คลองส่งน้ำ หมายความว่า คลองซึ่งทำหน้าที่นำน้ำจากแหล่งน้ำไปส่งให้กับพื้นที่เพื่อการชลประทาน

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทานร่วม รวมข้อมูลพื้นฐาน ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์

๔.๒ ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน วิเคราะห์และสรุปผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์

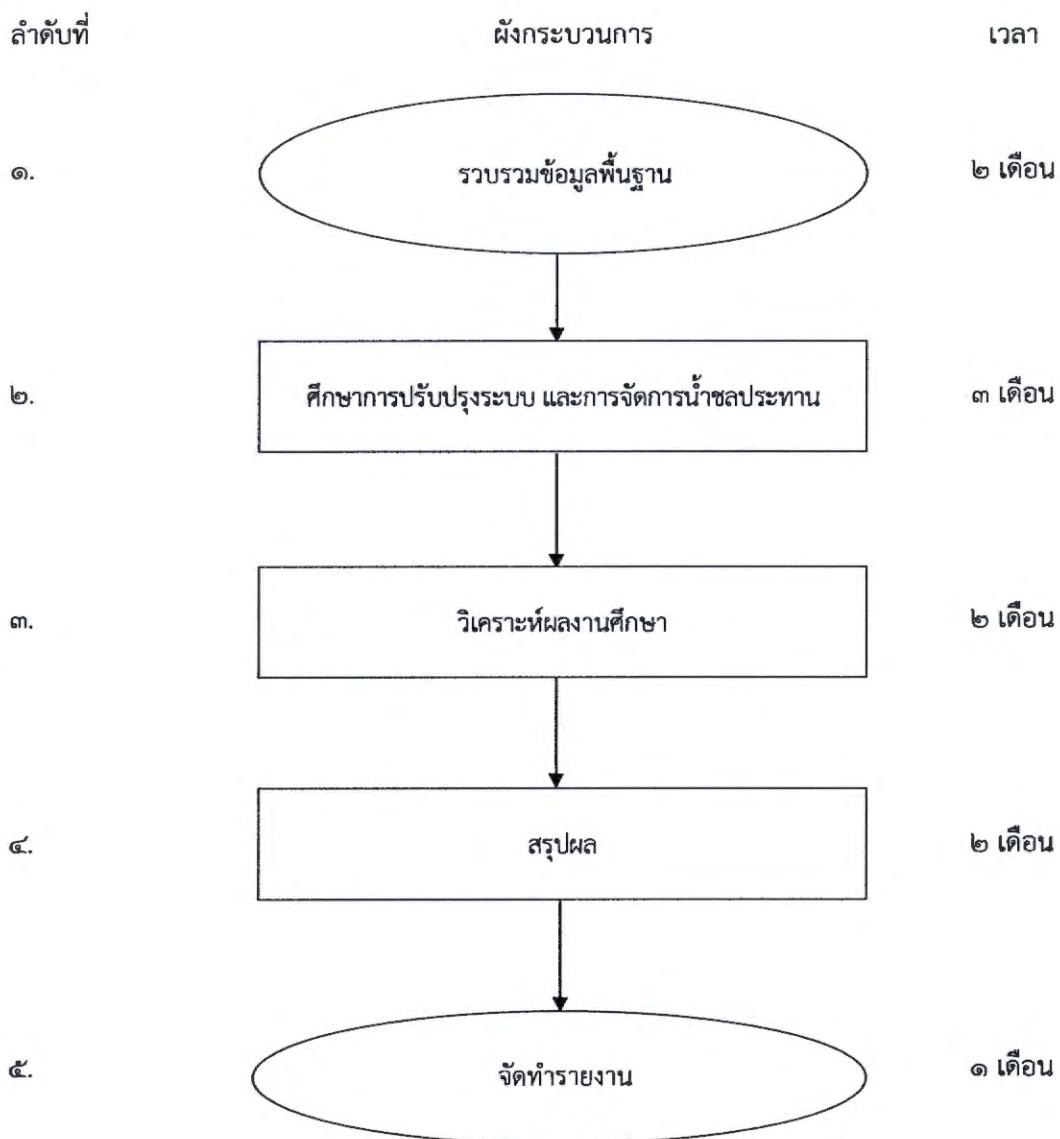
๔.๓ ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษาให้คำปรึกษาแนะนำ

**สรุปกระบวนการ การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ
สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก**

กระบวนการ การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
๒. ศึกษาการปรับปรุงระบบ และการจัดการน้ำชลประทาน
๓. วิเคราะห์ผลงานศึกษา
๔. สรุปผล
๕. จัดทำรายงาน

**Work Flow กระบวนการการตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ
สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสอด
กรมชลประทานในภาพรวม**

รวมเวลาทั้งหมด ๑๐ เดือน

๔. Work Flow

ข้อกระบวนการ : การตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก์

ตัวชี้วัดผลลัพธ์กระบวนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน : จัดทำเล่มการตรวจสอบและการบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ สำหรับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา กรณีศึกษา โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก์ เสร็จภายในกำหนดวันที่ ๑๕ ตุลาคม

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.		๖ เดือน	รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก์ ที่จะนำมาจัดทำรายงานการศึกษาการปรับปรุงคลองส่งน้ำ	ข้อมูลมีความถูกต้อง สามารถอ้างอิงกับแหล่งที่มาของข้อมูลได้	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน
๒.		๓ เดือน	ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลการปรับปรุงระบบชลประทาน และการจัดการน้ำชลประทาน การปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก์	ผู้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล มีความเข้าใจ	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน
๓.		๒ เดือน	วิเคราะห์ผลจากการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ	ผู้รับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำได้	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน
๔.		๖ เดือน	สรุปผลการวิเคราะห์การปรับปรุงคลองส่งน้ำ	สรุปผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำเป็นไปตามแบบแผนการ	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน
๕.		๑ เดือน	จัดทำรายงานการศึกษาการปรับปรุงคลองส่งน้ำ	รูปเล่มรายงานเสร็จสมบูรณ์	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
๑. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของโครงการ ส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสอด ที่จะ นำมำจัดทำรายงานการศึกษาการ ปรับปรุงคลองส่งน้ำ	ลงพื้นที่สำรวจหน้างานจริง และรวบรวมข้อมูล พื้นฐานต่างๆ ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ท่าใบสอด	-	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน	-
๒. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล การปรับปรุง ระบบชลประทาน และการจัดการน้ำ ชลประทาน การปรับปรุงบำรุงรักษา คลองส่งน้ำ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาท่าใบสอด	ศึกษา ทำความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ ปรับปรุงบำรุงรักษากล่องส่งน้ำ และข้อมูลต่างๆ ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสอด	-	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน	-
๓. วิเคราะห์ผลจากการปรับปรุง บำรุงรักษากล่องส่งน้ำ	นำข้อมูลที่ได้รวบรวมมา มาหาประสิทธิภาพการ ส่งน้ำ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูล ก่อนที่จะมีการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ	-	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน	-
๔. สรุปผลการวิเคราะห์การปรับปรุง คลองส่งน้ำ	สรุปผลการวิเคราะห์ ว่าหลังจากมีการปรับปรุง บำรุงรักษากล่องส่งน้ำแล้ว ประสิทธิภาพการส่ง น้ำเป็นยังไง ดีขึ้นจากเดิมมาก-น้อยเพียงใด	-	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน	-
๕. จัดทำรายงานการศึกษาการปรับปรุง คลองส่งน้ำ	เรียนเรียงข้อมูล จัดทำรายงานการศึกษาการ ปรับปรุงคลองส่งน้ำให้ครบถ้วนสมบูรณ์	-	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน	-

๗. ระบบติดตามประเมินผล

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
๑. รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองชุมพล ที่จะนำมาจัดทำรายงานการศึกษาการปรับปรุงคลองส่งน้ำ	ข้อมูลมีความถูกต้อง สามารถอ้างอิงกับแหล่งที่มาของข้อมูลได้	ตรวจสอบข้อมูลกับแหล่งที่มาอ้างอิง	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน	-
๒. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล การปรับปรุงระบบชลประทาน และการจัดการน้ำ ชลประทาน การปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าใบสก์	ผู้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล มีความเข้าใจ	ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความถูกต้อง	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน	-
๓. วิเคราะห์ผลจากการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ	ผู้รับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำได้	ผลการวิเคราะห์การปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ มีความถูกต้อง	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน	-
๔. สรุปผลการวิเคราะห์การปรับปรุงคลองส่งน้ำ	สรุปผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำเป็นไปตามแผน	ผลการปรับปรุงบำรุงรักษาคลองส่งน้ำ เป็นไปตามแผน	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน	-
๕. จัดทำรายงานการศึกษาการปรับปรุงคลองส่งน้ำ	รูปเล่มรายงานเสร็จสมบูรณ์	รูปเล่มรายงานเสร็จสมบูรณ์	ฝ่ายบำรุงรักษาระบบชลประทาน	-

๔. เอกสารอ้างอิง

- ๔.๑ คู่มือการปฏิบัติงานการคำนวณหาประสิทธิภาพการชลประทาน
- ๔.๒ คู่มือการบำรุงรักษาโครงการชลประทาน
- ๔.๓ หนังสือหลักการชลประทาน
- ๔.๔ หนังสือเกณฑ์การออกแบบอาคารในคลองส่งน้ำ
- ๔.๕ หนังสือการวางแผนและออกแบบระบบส่งน้ำชลประทาน